

A'
CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYIFELSÉG
ENGEDELMÉVEL,

Nro 10.

Költ Betsbenn, Kis Aszfony Havának (Augustus)
3-dik napján 1802-dik Elztendőben.

B é t s.

A' Felsőges Nápolyi Királyné által kiosztogatott ajándékok, a' milyen felemelkedett lélektől eredtek; valóban olly rendkívül valók is azok. Felette sokra megy a' számok az azokban részcsülteknek, még is alig van közülök kettő ha on; a' kinek ajándéka kevesebbet érve öt száz, vagy ezer forintnál, minthogy többnyire két három, öt 's hat, tíz 's tizenöt ezer forintot érő ajándékokat kaptak. Hertzog Ditrichstein, és Kaunitz a' Fő, és Vitze Udvari Lovas-Mesterek, több Fő Méltóságokkal egygyütt, kik fényes Udvari

L.

hivatalokat viselnek, 's némi némi szolgálatot tettek a' Felséges Nápolyi Királyné Személye körül, azután a' Fels. Császár Komornyikjai, 's az Udvari inassai, valamint szinte a' Felséges Császárné Komorna Afzszonyai, 's Kis Afzszonyai, temérdek sok más Udvari szolgálatban lévőkkel egygyütt, mind gazdag ajándékokat nyertek az elútasztott Felséges Afzszonytól. Legszebbnek tartatik Mélt. Gróf Zichy István, és a' Grófné számára, örök emlékezetül hagyott adománya Ő Felségének. Egygyiket egygyiket húsz ezer forintra betsülik, a' kik hozzája jól értenek. Kabinét Minister Gróf Colloredóné Ő Excellenciájának is szép emlékeztető jelét hagyta Ő Felsége szives hajlandóságának, úgymint jól eltalált képet rajzolatban, melly igen nagy briliántokkal van körül véve. A' lántz, mellyen függ ez a' mej-kép, nagy gyöngy szemekből áll, 's sok ezerekre betsültetik. A' Felséges Császár, és Császárné is valóban Fejedelmi módon ajándékozták meg, mind azokat a' Méltóságokat, 's a' sok hivatalbélieket, kik a' Felséges Nápolyi Királynéval mulattak itten; valamint szinte a' három Királyi Hertzeg Kis-Afzszonyoknak, és Leopold Királyi Hertzegnek is szembetűnő, és igen drága jelét adták attyafiságos jó indulatjoknak. A' Felséges Nápolyi Királynéhez viseltető szívbéli szereteteknek, és örökké fenn marandó nagy tiszteleteknek zálogául a' mit bényújtottak Ő Felségek, azt a' Felséges Királyné azzal a' megindult szível fogadta, melly eleven magyarzója, a' legédesebb, 's a' legérzékenyebb kifejezéseknek.

Tegnap előtt estve indultak ki innen Fő Her-
tzege Antal, János, és Raineri Királyi Testvérek,
hogy az úgy nevezett Schneeberg hegye, 's
annak kies vidékét megjárhassák. A' Schneeberg
Austria szélén fekszik közel Stájer Ország szélei-
hez, 's Sopron Vármegye széleihez pedig mint-
egy hat mértföldnyire. Magosságaról bé látni
Buda várát is a' tiszta napokon. Győr, Komá-
rom, és a' Izomszéd Vármegyéből jól látni a'
Schneeberget, főképpen, ha a' feljövő nap su-
gárai tetejébe megütköznek. Mi, Hazánk legma-
gosabb hegyét a' Tátrát Liptó, 's Szepes Vár-
megyékben, 1231 ölnél magosabbnak tartjuk a'
tenger színénél: a' Schneeberg is ilyen forma
magosságú.

Olasz Ország.

Palermóból Junius 22-dikén. A' Szitziliai
Király Ö Felsége, a' Palermói Érseket Pignatel-
lit még Nápolyba lett elindulása előtt Szitziliá-
nak Praesesévé, és Fő Kapitánnyává tette.

Mediolánumból Julius 12-dikén. Polgár
Gvicciardininak Státus Tanátsossá való tetele
szükségessé tette azt, hogy helyébe Státus Ti-
toknokjává más válassztasson. Az első Konzul
Polgár Pellegrínót nevezte ki, a' Törvényhozó
Tanáts' egygyik Tagját.

Turinból Julius 14 dikén. Azon 6 depar-
tamentomokra nézve, melyekre most Piemont
osztódik, egy tudósítást tettek a' Konzulok kö-
zönségeasé, melyben a' többek között engedelem
adódik azoknak a' hazafiaknak hazájokba le-
endő vízfőz menetelre, kik ezt a' rendelést, bi-
zonyos meghatározott ideig haszonra fordítják,

Piemontba vízfőz térnek, és a' Szardiniai Királlyal való öfzve köttetésekről lemondván, a' Frantzia Respublika, és annak Konstitútziója eránt való hűségre esküsznek. A' kik pedig a' rendelt időre vízfőz nem térnek, soha sem fognak úgy nézetni, mint Piemonti polgárok, soha nem is adódik nékik engedelem a' vízfőz menetelre, sőt jószágaik is kótya vegye alá fognak botsáttatni, és a' Státus szükségére fordíttatni. — Jourdan-nak a' már többször említett Piemont Fő Adminisztrátorának egy proclamatziójában ezek olvastatnak a' többek között: minden Piemonti lakosok bátran érezhetik azt az örömet, melyet a' Frantzia Respublika eránt tartozó szíretet, és háladatosság szűl, a' melly Respublika őket arra hivta, hogy boldogságát velek megosztza.

Pármából Julius 17-dikén. A' mi Hertzegünk (a' Hetruriai Királynak az Attya) a' legmelegebb napokban is kiszokott gyalog menni jó távolságra. Mostanában hasonlóképpen gyalog utazik Piemont szélén fekvő kies mulató Kastélyába Caramellóba. Kísérői kotsin utaznak, 's a' városokba szállanak: maga pedig a' Hertzeg leginkább a' Falukba állapodik meg, bétér a' közönséges vendégfogadókba is, 's a' földmivelökkel való beszélgetésben találja gyönyörűségét. — Piatzentza városa előtt, egy pattantyús Oskolat állítottak fel a' Frantziák, a' melyben 3000 ren gyakorolják magokat a' fegyver viselő mind Tisztek, mind köz emberek között, az apróbb fegyverekből, ágyúkból, bizonyos tziel felé való lövésekben, bombák hajgálásában. — Most is egy Frantzia őrizet fekszik Livornóban,

a' melly úgy látszik, hogy meg is fog ott maradni állandóul.

Bambergből Julius 19-dikén. Az ide való közelebbi Újságban következőket lehet olvasni: Az újj Ofztály helybe hagyására nézve küldött Követ megérkezett már Berlinbe. Frantzia Ország kívánságához képest, Austria, a' Frantzia Respublika, Muszka Ország, és Pruszfzia, fognak arra vigyázni, hogy a' Német Országban mostanában leendő változások, a' végképpen meghatározott lábra áljanak.

Regensburgból Julius 24. dikén. Ő Császári Felségének azon akaratja, mellyet a' Német Orzági újj Ofztályban részt veendő Udvaroknál lévő Követeinek tudtára adott, és a' mellyről 9-dik számú Újságunkban summáson emlékeztünk, bővebben ezeket foglalja magában. „Ő Császári Felsége, a' Lünevilleri egygyesség megkészülése után a' legsürgetősebb dolognak tartotta, hogy az említett kötés ereje, nevezetesen annak 7. dik ártikulusa szerént, a' Német Országot illető, és még el nem igazított tárgyak annak Konstitútziójával megegygyezőleg végeztessenek el. Azomban némelly Státusok, kikre a' dolog közelebbről tartozott jobbnak találták, hogy ezen dolog elintézése eránt, egyenesen a' Muszka Udvarhoz, és a' Frantzia Respublikához folyamodjanak, és hogy az említett két Hatalmasságokkal a' nevezett tárgyak eránt különös egygyezésre lépjenek. Ezen egygyezéshez képest tétettek is Párisban némelly meghatározások mostanában, a' mellyekben Ő Császári Felsége is részt vett volna, ha arra meghívattatott volna, a' minthogy már ezen dologra tartozó, és annak tzéljával megegygye-

zö Rendeléseit, ki is adta Párisban lévő Követének, hogy magát azokhoz tartaná. De mint-hogy a' dolog éppen másképpen ment; és mivel a' Frantzia Respublika, a' Muszka Udvarral egygyet értőleg, mostanában azt terjesztette Ő Császári Felsége eleibe, hogy maga részéről is segítené, a' még tökéletességre nem ment tárgyak végre hajtását; ezekhez képest Ő Császári Felsége szükségesnek tartja, hogy már a' Német Országától meghatározott Deputátzió, Regensburgba, mint erre rendelt helyre öszvegyüljön, ezen tárgyakat, a' Muszka Udvarral, és a' Frantzia Respublikával megegyezőleg végre hajtsa, 's a' Deputátzió által megállítandó plánumot, a' nevezett két Hatalmasságokkal egygyütt, tökéletességre vigye. Az erre már kinevezett Császári Kommisszárius Hügel Úr, nem különben Cseh Ország részéről, a' most még Párisban lévő Schraut Úr is parantsolatot vettek; hogy men-nél hamarébb Regensburgba menjenek. Mind a' két Küldöttnek kivagynak adva már azon rende-lések, mellyekhez tartsa mindenik magát, hogy fgy a' legigasságossabb egygyet értés által men-jen véghez ez a' fontos dolog. Ő Császári Fel-sége is helybe fogja mind azt hagyni, a' mi ezen, a' Konstitútzióval egygyező módon meg fog határozatni. Ohajtani kell minden részről, hogy sem az elő forduló tárgyakról való tanátskozá-sokra, sem azoknak végre hajtására, a' Konsti-tútzióval éppen ellenkező erőszakos lépések ne tétessenek: a' midőn ez által nagy zűrzavarok származhatnának. Ezek mellett különösen re-ményli Ő Császári Felsége, hogy a' Lünevillei egygyezés által is megígért, 's a' Toskánai Nagy

Hertzeget illető károk kipótolására tekintet foglenni: Ő Császári Felsége is hajlandó leszfz arra, hogy ezen tekintetet, hasonló dologban, a' legjobb móddal vízfzánozza. Ezen akaratját Ő Császári Felségének mindjárt jelentsék ki a' dologhoz szóllójakat tartó Udvaroknál lévő Követek, hogy a' kik a' Députátzióra kinevezettek, minél hamarébb küldjék Követeiket Regensburgba."

Helvétzia.

Bernából Julius 18. dikán. Az a' híre, hogy Frantzia Generális Gvetárd megy Vaudba az ott lévő seregek igazgatására. — Ezeknek a' katonáknak a' száma 1200-ra szállítatik. A' ki rendelt Törvényfzék Tagjai még is azok' ügyének megvisgálásában foglalatoskodnak, a' kik a' minapában indító okai vóltak annak, hogy a' köz nép sok helyeken felkölt, és a' tsendességet megzavarta. — Ezen törvényfzék' tanátskozásából semmi se tétetik közönségesse. Némellyek a' megfogattattak Közzül szabadon botsáttattak. Még mintegy 50 en vagynak, kiknek a' dolga eddig nem vált el.

Bernából Julius 19. dikén. A' Frantzia Ministerhez, melly 14. dik Julius váratott Svytzbe, számos Deputátusok, egy kérő írást nyújtottak bé, mellyben a' vólt befoglalva, hogy a' három Kántonok, úgymint, Uri, Svitz, és Untervald, azon vagynak, hogy a' több Kántonoktól elválhassanak, és magok formálhassanak külön egy Státust. A' többek között arról is van említés a' Svitzi helybeli Tanáts, egy a' Kánton polgárjaihoz küldött írásában, hogy a' szomorú tapasztalás tanítja, melly kevés jót reménylhetnek, a'

már említett Kantonok abból, ha a' Svajtzer Respublika több részeivel öszve-köttetnek. — A' Berni Tanácsban voltak olyanok, kik szomorúan vették azon hírt, hogy a' Frantzia katonaság kitakarodik a' Svajtzer Respublikából; mivel annak ott létét szükségesnek ítélték a' most lábbadozó Respublika gyámolítására, és a' még az idő által meg nem öröködött Konstitúció őltalmazására. Voltak olyanok is, még pedig számosabban, kik nem győzték eléggé hálálni a' Frantzia Kormányszéknek azon idúlatját, hogy nem akarja magát tovább avatni egy olyan Nemzet dolgában, mellynek legalább egy része elindúlt azon az úton, mellyen idővel a' nyugodalmat, tsendességet megtalálhatja.

Bernből Julius 21-dikén. Az a' hír már bizonyos, hogy tudniillik egy Párisból jött parantsolat szerént, a' Frantzia seregek, mellyek Respublikánkba vagynak, ezen hónap végével innen kitakarodnak. Tsak a' híre is kedves ezen parantsolatnak, melly a' Helvétziai polgárság gyakor. ízben megújított kívánságát kielégíti.

Bernből Julius 22-dikén. Azok a' most Frantzia foglalatban lévő három fél Brigádák, mellyek közzül az egygyik Korsikában, a' második Olasz Országban, a' harmadik pedig Frantzia Országban van, tellyes számmal fognak ezután lenni: mellyre nézve újj katonák szedődnek a' Svajtzer Respublikában. — Sokan tartanak, hogy a' zűrzavarok ismét kiűnek Respublikánkban a' Fr. seregek innen leendő eltakarodása után.

Frantzia Ország.

Párisból Julius 16-dikén. Polgár Tridon, a' ki a' Directorok alatt szép hivatalokat viselt,

és betsben tartatott, ez előtt egynehány nappal meglötte magát. Két esztendő óta nem viselt hivatalt, és úgy látszik, hogy a' betsület határ nélkül való kívánága volt egygyik oka annak, hogy már most magánosságban töltött, de hol egyszer, hol mászor a' nem kedve szerént menő dolgok miatt szomorított életét teréhnek tartsa. Némelly mérges kifejezésekkel írt sorokat hagyott az asztalán, mellyekből az is megtettük, hogy két ízben próbálta magát föbe lőnni, de először csak a' pisztolya serpenyőjében lévő puskapor gyúladt el, melly egy oldalról a' haját leperzselte. Második ízben is próbát tett, 's úgy látszik egész meghatározással volt, hogy fel tett írtóztató szándékát véghez vigye. —

Párisból Julius 17-dikén. A' Frantzia győzödelmes fegyvereknek, mellyek a' zenebonát letsendesítették Sz. Domingóban, nem lehet a' kereskedésre nézve a' mostoha esztendő miatt az a' hasznos következése, mellyet reménylettünk. Segíti az ott lévő szükségét a' mind két részről okozott kár, melly a' revolúziós időkben óhatatlan. Gyapjút, Indigót nem sokat fogunk Sz. Domingóból, Fr. Országba szállítani: és ezen kereskedésbeli portékákra nézve mind addig Angliára szorúlunk, míg a' több esztendőig teendő hasznos intézetek, virágzóvá nem teszik Napnyugoti Indiát. — Azok a' mester emberek, kik kivállalkoztak, hogy a' Sz. Domingóban való omladékokat felépítsék, a' Kormányfőnek költségén fognak szállítatni Amérikába. — Némelly magános levelekből olvashatni, hogy a' Batava Respublika, eddig volt Kormányozójának, az Orániai Hertzegnek 4 milliót fizet, és hogy annak az Örököse 10 esztendeig,

150,000 forintot nyér az említett Respublikától elztendei fizetésül. — Az első Konzul 15000 forint elztendei fizetésre, maga Muzsika Directorának választotta; ama híves Pasiellot. —

Párisból Julius 21-dikén. Az úgy nevezett érdem sereg 16 részre (cohors) oszódott, a' mint már tudva van. Mindenik résznek meghatároztatott a' jövedelme azon helyel egygyütt, a' honnan annak ki kell kerülni. — Az első Konzul 3000 livrát határozott meg annak a' számára, ki a' Galvanismus körül legnyomossabb tapasztalásokat tesz. Annak pedig 60,000 livrából álló jutalmat tett fel, a' ki az Electricitás, és a' Galvanismus körül olyan találmányokat tesz közönségessé, melyeket Franklin-éval, Woltá-éval öszve lehet hasonlítani.

Strafsburgból Julius 20 dikén. A' mi az úgy nevezett alsó Rajnai 4 departamentomokban, a' Protestánsok egygyesíttetésére nézve esett, azt akarják véghez vinni a' Rajnai departamentomokban lévő Reformátusok, és Evangélikusok is. Mülhausumban, Kolmárban hasznos lépések tétettek ezen egygyesülésre nézve; sőt az, már Strafsburgban is munkába vétetődött. —

Moguntziából Julius 12-dikén. Egy Konzuli végezés szerént, azt hirdettette ki az ide való departamentom Elölülője, hogy Julius 29 dikére, minden Klastromokból kitakarodjanak azok a' Szerzetesek, kik még azokban tartózkodnak, és ruháikat megváltoztassák. A' rendelt napon mind az a' jófzág a' Státus kezébe megy, mellyel ez előtt, a' most eltörlött Klastromok bírtak.

Moguntziából Julius 22-dikén. Azoknak a' Szerzeteseknek, és Apátzáknak száma, kik a'

4 Rajnai departamentómban voltak, de a' kik már most a' Klastromokból kitakarodván, a' rendelkezés szerént bizonyos summából álló fizetést nyernek 3000 re tétetik. Az idegen születésűek pedig, kiknek a' Rajna jobb partjára kell által kölözni, nyolcz százra számláltatnak.

Anglia.

Londonból Julius 11-dikén. Az Algíri rablók nem üldözik a' közép Tengeren evező Britaniai hajókat, sőt az Anglusok eránt igen mérsékelt indulattal viseltetnek. Azomban a' Spanyol, és Portugallus hajókat, mihelyt még sejdítik mingyárt üzőbe veszik, azoknak sok károkat okoznak, mellynek a' legnagyobb oka az, hogy sem Spanyol Ország, sem Portugallia nem fogják egygyütt úgy a' dolgot, hogy egygyesült erővel megmutatnák a' tengeri tolvajoknak, melly készek a' magok óltalmazására. — Egy Chinából érkezett tudósítás azt tartja, hogy az ott lévő Császár megengedte, a' múlt Septemberben Pekingbe utazott Frantzia Missionariusok Fejének Rauxnak, hogy szent tzeljának elérésére, mindenütt megtehesse a' szükséges rendelkezéseket.

Londonból Julius 16 dikán. Midön Windham Norvick részéről, minden igyekezete mellett sem választódott a' Parlamentomban leendő képviselőnek, egy nevezetes kifelyezésekkel tellyes tudósítást írt a' Norvicki néphez, mellyben a' többek közt, a' következőket olvashatni: „Az a' vetekedés (érti itt azt, hogy a' vele egygyütt voksokat vadászó társaival öszve-akasztott) mellybe elegyedtem, fontos politikai következtésekkel vóli öszve kötve: a' győzödelem a' velem

ellenkező gondolkodásúaké lett. Dítsekedhetem azzal, hogy a' Tulajdonosoknak, és Előkelőknek nagyobb része mellettem volt: de félő, hogy a' Tulajdonosok, és a' dologba bélátók meghagyják magokat győzetni azok által a' dolgok által, mellyek több nagy Státusoknak leromlására voltak; és a' melly hibáknak a' volt az oka, hogy azok, a' kiknél a' hatalom volt, nem vették jókor eleit annak, a' mi úgy volt mesterségesen öszve szöve fonva, hogy a' régi rendelkezéseket lerontsa."

Batava Respublika.

Hágából Julius 13-dikán. A' minapi nap kevésbe múlt, hogy roszfz kövekezéseket nem szült Whifzfzingenre nézve. Egy Londonból érkezett kereskedő hajó kikötött az itt lévő kikötő helybe, mellyben lévő portéka, Holleman nevű kereskedőhöz volt útasítva. Egybe ott termettek a' Frantzia Harmintzadon lévő, 's motózók, azt mondták, hogy a' hajón tiltott portéka van, és elfoglaltatják. Híjában erősítették a' hajón lévő, hogy azon semmi efféle portéka sem található. Azomban, a' mint szokott lenni, mind több több ember gyült öszve a' partra. Mindenik Holleman mellett volt, 's a' Frantzia motózókkal illetlenül bánt, 's azokat kövekkel hajgálta. Egy Káplár azomban oda ment 4 köz legénnyel, hogy az öszve tsődült népet letsendesíttse. A' tsítók még többet kaptak (a' mint szokták mondani) 's egy köz legény közzülök a' vízbe taszított. A' hely'eli Kommendáns látván, hogy a' tolongás, lármia nem szűnik, nem veszi tréfára a' dolgot, lármát üttet, 's az őrizeten lévő fegyve-

res népet kiállítja. A' nép még jobban neki fzelesedett, 's hihetőképben rofzfzúl is járt volna, ha egy értelmes polgár Witt eleibe nem adta volna: mitsoda szégyenleni való tselekedet az; a' mellynek igen rofzfz következése is lefzfz most mingyárt. —

Hágából Julius 16 dikán. Tegnap reggeli 4 órakor öfzve gyült hirtelen, az itt örízeten lévő katonaság, 's a' város külfömbféle helyeire sereglett egéfzfzen felkészülve. Senki se tudta az okát a' Kommendáns ezen parantsolatjának, és ezen hirtelen való készületnek. Nyolctad fél óráig fegyverben vólt a' katonaság, azután pedig széllyel öfzlött, a' Kommendáns parantsolatjárá. Azután kisült, hogy a' Generális tsak azt akarta megpróbálni, ha készen vagynak é mindenkor katonái, akármelly fzezpillantásban érkezzék is hozzájuk az indúlásra való parantsolat. — Egy darab idő óta ismét közönséges kezd lenni a' Konstitútzió megváltozása eránt való befzéd. Úgy mondják, hogy a' Törvényhozó Tanács Tagjai' fzáma kevesítettik, a' Kormányfzék Tagjai pedig fzaaporítottak. Akárhogy mint van a' dolog, nem annyira azt kívánnák itt némelly jó Hazafiak, hogy a' Konstitútzió gyakran változék, hanem inkább hogy az állandó lenne: azzal tartván, hogy nem annyira a' Konstitútzióktól függ a' Nemzetek bódogsága, mint azoktól, a' kikre a' bizattatott, hogy azokat végre hajtsák. —

Hágából Julius 17-dikén. Mivel a' Prufzfzus Udvar, Párisban a' károk kipótolására véghez ment egygyezéséhez képest Respublikánk más-tól leendő nem függését megesmerte; és az Orá:

niai Hertzeg pártfogásáról lemondott: ezen okokra nézve nem sokára egy Követünk fog menni Berlinbe, a' ki hihetőképben, az Indiai dolgokról írt munkáiról esmeretes Hogendorp lesz. — Némellyek azt mondják, hogy a' Frantzia Respublika, és a' Berlíni Udvar közt véghez ment magános egygyezésbe a' Muszka Udvar is bele fogja magát elegyíteni. —

Elegyes Levelek.

Konstántzinápolyból. Junius 25-dikén. A' Fényes Portának a' serege, melly Európában lévő Birodalmában a' tsendesség helyre állításában foglalatosskodik, mind nagyobb nagyobb számba kezd szaporodni, részfzerént a' lakosoknak már több ízben parantsolt felkelése, részfzerént némelly Ásiából jött seregeknek vele lett öfvekapcsolása által. Ugy mondják, hogy észre vévén Pasmán Oglu ezen nagy készületeket, ki jelentette volna, hogy kész bizonyos fel tételek alatt a' Fényes Portával megbékélleni: de a' melly kijelentésére még nem vett semmi választ. — Pénzel győzi ugyan Oglu a' dolgot: de az eleség miatt szükséget látnak seregei. Egy tsoport katonaságot kiküldött pénzel a' minapában, hogy a' serege számára sőt vásároljón: de a' melly pénzestől egygyütt Nazir Ibrail kezébe esett, ki az elfogott katonákat le nyakaztatta. —

Madridból Junius 22-dikén. Azon Királyi rendelés, melly még 1784 dikén Julius 1-ső napján tététt közönségessé, ismét még megújítatott, mellynél fogva nem szabad semmi névvel nevezendő, akármelly matériáról, és akármelly

nyelven idegen tartományban írt könyvet bévinni Spanyol Országba, míg tsak arra a' Czenzúra engedelmet nem ad, hogy bévitessen, és vele lehessen szabadon kereskedni. — Azon katona Tiszteknek ügye megvizsgáltatott már, a' kik minden ellent állás nélkül 1798-ban feladták Minorca szigetét az Anglusoknak, 's némellyek közöttök lejjebb tevődtek, némellyek tisztségektől egészfen megfosztattak, mások pedig tömlőzre büntetettek. — Azon Törvények, mellyek a' Zsidók eránt való bánást illetik, ismét megújítottak.

Péttersburgból Julius 4-dikén. Az ifjú Császár első Sándor különösen figyelmez, szélesen kiterjedő Biródmájában, a' közönséges dolgok folyására, és a' mint eddig tett rendelkezéseiből is kitélzik, egész igyekezettel azon van, hogy azokat az akadályokat elhárítsa, mellyek a' jó rendel éppen meg nem állhatnak, és azoknak a' vízfiza-éléseknek véget vessen, mellyeknek az orvoslására magát kötelesnek tartja. Ehez képest a' közönséges Igazgatásba bévágó tárgyaknak menél jobban leendő elrendelésére, külömb-külobbféle Kommissziókat állított fel, mellynek Tagjai nem tsak azok léfznek, kik eddig oda számáltattak, hanem minden rendű, és rangú Hazafiak, kik a' dologhoz értenek. Némelly Kommissziók el is kezdették már tanátskozásait, nevezetesen pedig az, mellyre a' tengeri dolgoknak megvizsgálása bízattatott. — A' tengeri dolgokra ügyelő Kommissziónak tagjává nevezetett Contra-Admiralis Tschitschakoff, hasonló nevű híres, és még az Anglusok előtt is nagy betsben tatott Admirálisnak a' fija.

Koppenhágából Julius 10-dikén. A' múlt héten az a' hír érkezett hozzánk; hogy a' Tripolisi Dey megízente fő városa alatt magokat matogatni merő a' Svéd hajóknak; hogy ha a' várost ostromolják, ő minden hatalmában lévő Svéd foglyokat megégettet.

Philade'phiából Junius 17 dikén. Az egyesült Amerikai Státusok Wasching on városába tartják Gyűléseket. Egynehány hetekkel ez előtt igen nevezetes rendelések tétettek a' Státus gazdálkodására nézve az által, hogy majd két ezer hivatalt viselő személyekkel, alább szállott a' Státus Tifztviselői száma, a' melly által több száz ezer forintok maradnak a' Kalzszába. Nem fognak ezután az említett Státusok Portugalliába, és Hollandiába Követekeket küldeni: mivel ezeknek a' tartása is felesleg valónak ítéltetett.

Jelentés.

Egy új munka eránt való tudósítás érkezett mostanában hozzánk, mellynek a' titulussa ez: „Régi Tudós Világ Históriája, mellyben a' könyvnyomtatás feltalálásáig élt mindenféle Tudósoknak, főképpen pedig, a' Görög, és Deák Íróknak élete, munkái, érdemei, és a' tudományoknak akkori állapója, rendbe szedve előadnak. Készítette Tanítványi, és rész szerént a' Poetica, és Rhetorica Oskolák számára Budai Elaiás. Debreczenben in 8vo. A' Könyv 45 és $\frac{1}{4}$ árkus nagyságú, az ára 1 Rh. forint 30 Krajtzár. Maga a' dolog fontossága, eléggé ajánlja ezt a' munkát, mellynek betses volta felől nem szükség szólani: a' midőn olty Tudós Író keze alól került, a' ki- nek több hasznos munkái forganak, nem tsak a' hazai Tanulók, hanem az olvasó Publicum ke- zébe is.